

C28 – CUL5

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

9 november 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

INHOUD

Interpellatie van de heer Johan Deckmyn tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de voorstellen van de minister inzake het antidopingbeleid in de sport	1
Met redenen omklede motie	4
Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het budget van het Vlaams Audiovisueel Fonds	
Vraag om uitleg van de heer Erik Arckens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de verdere ontwikkeling van het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) met betrekking tot de tax shelter en Cultuurinvest	5
Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de toekomst van het Vlaamse Filmarchief	9

Voorzitter: de heer Dany Vandebossche

Interpellatie van de heer Johan Deckmyn tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de voorstellen van de minister inzake het antidopingbeleid in de sport

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Mijnheer de minister, we hebben allemaal kunnen zien en lezen dat u eind oktober uw plan van aanpak ontvouwde voor de bestrijding van doping in de sport. Deze nieuwe plannen worden voorgesteld als de strengste dopingaanpak ooit en doen nu al heel wat beroering ontstaan in diverse milieus. Via de pers konden we vernemen dat u inzake dopingbestrijding “minder show en meer actie” wenst. Ik was verbaasd die woorden uit uw mond te horen.

Minister Bert Anciaux: Hebt u dat uit mijn mond gehoord?

De heer Johan Deckmyn: Ik heb het niet uit uw mond gehoord. Ik heb een citaat van u in de krant gelezen, maar ik weet dat men niet altijd de krant moet geloven. Vandaar dat ik u de kans geef om te antwoorden.

Minister Bert Anciaux: Ik ben het ermee eens, maar ik zie het mezelf niet zeggen.

De heer Johan Deckmyn: Mijnheer de minister, uw drastische aanpak maakt korte metten met iedereen die ooit in aanraking komt met een dopingzondaar. Uw aanpak voorziet, weliswaar niet prioritair, ook in een heuse kliklijn, waarbij onder andere atleten worden aangezet tot het, eventueel valselijk, beschuldigen van mogelijke concurrenten. Deze nieuwe voorstellen passen binnen het aan te passen antidopingdecreet, dat naar verluidt in de herfst van 2007 van kracht moet worden.

Mijnheer de minister, u hoort me niet zeggen dat doping geen zwaar probleem is. Doping is een zwaar probleem in de sport en niemand zal dat ontkennen. Dat dit probleem kordaat en efficiënt moet worden aangepakt, is eveneens een feit. Uw plannen worden evenwel door diverse sportfederaties op gemengde gevoelens onthaald. Sommigen vrezen een heksenjacht, zeker omdat de entourage van eventuele dopinggebruikers zwaar wordt gevisieerd.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer Deckmyn, u baseert

zich op één artikel in de pers, waarop ik een dag later overigens een aantal correcties heb gegeven.

De heer Johan Deckmyn: Als bepaalde zaken in de pers komen, is het belangrijk dat we hier een discussie voeren en dat u in het parlement uw antwoord kunt geven.

Zelfs de dokters en kinesisten die een betrachte atleet begeleiden, kunnen dezelfde straf krijgen. Ook clubverantwoordelijken kunnen op dezelfde manier worden gestraft.

Mijnheer de minister, u stelde ook voor om clubs te verplichten een intern antidopingbeleid op te zetten. Dat zal de clubs geld kosten, onder andere om in te staan voor diverse controles binnen de club. Als een club dat niet doet en een atleet wordt betrapt op doping, betekent dat een aanklacht tegenover de club die gelijk wordt gesteld aan schuldig verzuim.

Niet alleen de clubs worden op kosten gejaagd, maar ook de sportfederaties worden met serieuze meerkosten opgezadeld, aangezien de tuchtprocedures voor topsporters opnieuw binnen de federaties moeten worden ingericht. Als verschillende sportbonden, als reactie hierop, gesprekken voeren met het BOIC, om alles op nationaal vlak te coördineren, reageert u door haastig te zeggen dat u dat “nog eens zult bekijken”. Ik verwijs opnieuw naar een gelezen citaat.

Mijnheer de minister, u wilt niet alleen de tuchtrechtelijke procedure onttrekken aan de Vlaamse Gemeenschap, uw initiatief zorgt er ook voor dat de sportbonden dat willen onderbrengen bij het BOIC, een instantie die zich zelfs niet wil conformeren aan de federale sportlogica in dit land.

Mijnheer de minister, de voorstellen worden gelanceerd en daarna voor een deel gecorrigeerd, maar blijkbaar zijn het voorstellen die juridisch niet echt onderbouwd zijn. In een delicaat dossier als het antidopingbeleid zou men toch voorzichtigheid aan de dag moeten leggen in plaats van onbesuisd oneliners te verkondigen, die voor heel veel verwarring zorgen bij de sportfederaties en in sportmilieus.

We kunnen niet genoeg herhalen dat een antidopingbeleid belangrijk is, maar in sportmilieus is men duidelijk bevreesd, onder andere voor de financiële meerkosten en de grotere administratieve verantwoordelijkheid, maar vooral voor het gevaar van onterechte verdachtmakingen. Mijnheer de minister, in hoeverre hebt u uw voorstellen tot wijziging van het antidopingdecreet getoetst

bij de diverse sportfederaties en andere actoren in de sport?

De eerste voorstellen tot wijziging van het antidoping-decreet doen in heel wat sportmilieus onmiddellijk stof opwaaien. Mijnheer de minister, bent u bereid om uw inmiddels geformuleerde voorstellen bij te sturen, in overleg met de diverse actoren op sportgebied?

Over de zogenaamde kliklijn zei u dat dat niet uw eerste prioriteit is, maar het werd wel vermeld. Welke timing legt u zich op en wordt dit initiatief decretaal onderbouwd?

Wat is uw motivatie om de tuchtprocedures weg te halen bij de Vlaamse Gemeenschap en onder te brengen bij de sportfederaties?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Collega's, als Vlaams minister van Sport heb ik opdracht gegeven aan mijn administratie om het bestaande decreet medisch verantwoord sporten volledig in overeenstemming te brengen met de reglementering van het wereldantidopingagentschap, afgekort WADA. Hierbij opteer ik voor een gefaseerde aanpassing van de interne Vlaamse regelgeving aan de WADA-code. Zo werd in 2006 het uitvoeringsbesluit medisch verantwoord sporten aangepast aan deze code. Dit door bijvoorbeeld in het besluit van de Vlaamse Regering de internationale dopinglijst van het WADA over te nemen en de toestemming wegens therapeutische noodzaak voor sporters op te nemen.

Door het nieuwe decreet, het sluitstuk van de hervormingen in het dopingbeleid, zal in 2007 ook de disciplinaire afhandeling en bestraffing van de sporter volledig conform de WADA-code gebeuren.

Mijnheer Deckmyn, u haalt een aantal zaken door elkaar. Het zou goed zijn dat we een onderscheid maken tussen wat al is beslist, met name de uitvoering van de WADA-code en de Unesco-conventie en de extra stap die ik wil zetten.

Naast deze hervormingen van de interne regelgeving, heb ik aan de Vlaamse Regering op 6 oktober 2006 voorgesteld om een voorontwerp van decreet houdende instemming met de internationale conventie tegen doping in de sport van de Unesco principieel goed te keuren. Het advies van de Raad van State wordt ingewacht tegen 17 november, waarna het mijn bedoeling is om dit dossier opnieuw voor te leggen aan de Vlaamse Regering voor definitieve goedkeuring. Daarna kan het ontwerp van decreet ingediend worden bij het Vlaams Parlement. Een ratificatie van deze internationale dopingconventie van de Unesco begin 2007 lijkt mij absoluut noodzakelijk.

Het gaat om de uitvoering van internationale engage-

menten en verplichtingen, waar ik volledig achter sta en die ons dopingbeleid, dat in 1999, 2000 en 2001 een internationale voortrekker was, opnieuw aan de kop van het peloton moet brengen, met de aanpassing aan alle reglementeringen van het WADA en de Unesco.

Alle betrokken actoren worden nauwgezet geïnformeerd door mijn administratie. Op 8 maart 2006 werden alle sportfederaties uitgenodigd op een communicatiedag. De vertegenwoordigers van de sportfederaties werden specifiek geïnformeerd over een aantal belangrijke wijzigingen in het dopingbeleid, waaronder het initiatief 'toestemming wegens therapeutische noodzaak'. De website www.dopinglijn.be informeert de sportbeoefenaar op het vlak van dopingbestrijding. Deze website wordt regelmatig herwerkt. Via mail kunnen alle actoren in kennis worden gesteld van de dopingreglementering in Vlaanderen. Er is ruim overleg gepleegd met een aantal betrokkenen uit de sportwereld, zoals vertegenwoordigers van het BOIC, de Vlaamse Sportfederatie, grote sportfederaties en deskundige sportjuristen. Er werd ook overleg gepleegd met de andere gemeenschappen, in het kader van de Coördinatieraad Medisch Verantwoord Sporten.

Over het ontwerp van decreet wordt uiteraard ook overlegd met de vertegenwoordigers van het WADA, de Vlaamse Sportraad en de Kinderrechtencommissaris. Vertegenwoordigers van sportfederaties schrijven mij regelmatig, zoals recent nog de Koninklijke Belgische Zwembond. De vertegenwoordigers van deze sportverenigingen worden dan uitgenodigd op een werkvergadering op mijn kabinet, zodat ik hun visie aangaande een efficiënte dopingbestrijding beter kan leren kennen.

Het nieuwe juridische kader impliceert geen totale ommekeer in het beleid, wel een bijsturing ervan, onder meer ingegeven door internationale ontwikkelingen in het antidopingrecht. De adviesprocedures lopen, alle adviezen worden grondig onderzocht door de betrokken werkgroep en daar waar nodig kan uiteraard de tekst van het ontwerp van decreet worden bijgestuurd. Ik wens evenwel te benadrukken dat de Vlaamse overheid gehouden is tot invoering van de principes van de WADA-code op basis van het Unesco-verdrag.

Mijnheer Deckmyn, er is geen haar op mijn hoofd dat eraan denkt om een kliklijn te openen. Dat zijn geen praktijken waar ik mee bezig ben. Een decretale onderbouwing van dit mogelijk initiatief is dus niet gepland. Zelfs een niet-decretale onderbouwing is niet gepland, want het is geen mogelijk initiatief.

Het voorgestelde decreet realiseert in Vlaanderen wat internationaal gevraagd wordt door de Unesco en het WADA. Het ontwerp van decreet richt opnieuw een disciplinaire commissie voor medisch verantwoorde sportbeoefening op, alsook een disciplinaire raad die in

hoger beroep zetelt. In het ontwerp van decreet wordt op het gebied van disciplinaire aangelegenheden naar een vorm van taakverdeling gestreefd tussen de sportfederaties en de overheid. De sportfederaties worden volledig geresponsabiliseerd ten aanzien van de elitesporters, terwijl de overheid verantwoordelijk blijft voor de andere sporters. Mijnheer Deckmyn, dat is volledig in overeenstemming met de WADA-code en de Unesco-conventie.

Dat betekent dat de Vlaamse Gemeenschap niet zelf meer zal instaan voor de disciplinaire procedures met betrekking tot de elitesporters, waarvoor een door de Vlaamse Gemeenschap erkende en door de sportfederaties georganiseerde, privaatrechtelijke disciplinaire procedure zal moeten gelden.

Het ontwerp van decreet legt niet op hoe de sportvereniging in concreto zijn disciplinaire procedure voor de elitesporters moet organiseren. Zo kunnen sportverenigingen ook beslissen om hun elitesporters op disciplinair vlak te laten berechten door een op basis van een gezamenlijk initiatief opgericht disciplinair orgaan. Elke sportvereniging moet wel in een of andere procedure voor de elitesporters voorzien. Dat gaat dus over de profs.

Elk van die disciplinaire organen moet worden erkend door de Vlaamse Gemeenschap. Het lijkt mij het meest vanzelfsprekend dat er één disciplinair orgaan is, dat gemeenschappelijk door alle erkende sportfederaties wordt opgericht, zodat de fabeltjes die men soms kan lezen in de Fabeltjeskrant verdwijnen, omdat er geen bijkomende kosten zullen zijn, aangezien het gemeenschappelijk wordt georganiseerd.

Mijnheer Deckmyn, ik heb er geen enkel probleem mee om één gemeenschappelijk Vlaams tuchtorgaan te erkennen dat alle federaties samen hebben opgericht. Maar er is geen sprake van een nationale coördinatie.

Tot daar de toelichting bij de uitvoering van de internationale verbintenissen, waarvan we zelf mee aan de basis liggen en die tot stand zijn gekomen binnen het WADA, maar die jammer genoeg wel enkele jaren tijd hebben geveerd. Het heeft ook te maken met een aantal andere principes, zoals de buitencompetitiecontroles, bloedcontrole en dergelijke.

Waar zullen we staan als dat allemaal is uitgevoerd? Dan zetten we een stevige stap vooruit. We hebben veel tijd geïnvesteerd in het internationaal doen aanvaarden van al die principes. Gaan we dan de dopingstrijd winnen? Ik twijfel daaraan. Dus ik denk dat we een stap verder moeten gaan. Hebben we daar al enige internationale onderbouwing voor? Nee.

Mijnheer Deckmyn, ik heb al toegelicht wat al beslist is. Nu ga ik vertellen wat ik extra zou willen realiseren. Ik

heb dit toegelicht in De Zevende Dag, waarvan al dan niet een juist verslag is verschenen in sommige kranten.

Tot op heden wordt tuchtrechtelijk alleen de sporter zelf gestraft voor het gebruik van doping. Er is geen tuchtrechtelijke vervolging voor dopinghandel, want dat wordt strafrechtelijk vervolgd. Zolang we alleen de sporters zelf verantwoordelijk stellen voor het dopinggebruik, zullen we altijd achter de feiten aan hollen. Ik denk dat we een stap verder moeten zetten en ook tuchtrechtelijke vervolging mogelijk moeten maken van degenen die actief of passief hebben bijgedragen tot het dopinggebruik. Dat gaat in concreto over de entourage van de sporter.

Ik wil niet iedereen op dezelfde manier behandelen. Mij interesseert het dat topsporters het goede voorbeeld geven, en samen met hun entourage worden aangepakt als ze met doping in contact komen. Ik denk dat dat de beste afschrikking is voor alle andere sporters en voor de jeugd in het bijzonder.

Wanneer we de dokters of de verantwoordelijken van de ploeg die actief of passief hebben bijgedragen tot het dopinggebruik, tuchtrechtelijk kunnen sanctioneren en hen tijdelijk of eeuwig kunnen bannen uit het sportmilieu, dan hebben we een impact. We kunnen dat realiseren door het principe in het decreet in te schrijven.

We willen de clubs responsabiliseren om samen een antidopingbeleid te voeren. Dat betekent dat ze zelf regelmatig controles uitvoeren. Dat gebeurt vandaag ook al, alleen is niet altijd duidelijk wat er gebeurt met de uitslagen van die controles.

We gaan een code opmaken waaraan de clubs zich moeten conformeren om een actief antidopingbeleid te voeren binnen de eigen ploeg of federatie. Wanneer ze dat niet doen, dan maken zij actief of passief het dopinggebruik mee mogelijk. Wanneer ze dat wel doen en dus een actief antidopingbeleid voeren, dan is er mijns inziens geen argumentatie om er automatisch vanuit te gaan dat de respectieve dokter of voorzitter medeverantwoordelijk is voor het mogelijk maken van het dopinggebruik. Ze worden dus aangezet om een antidopingbeleid te voeren. Wanneer ze dat niet doen en er is een dopinggeval, dan is er een wettelijk vermoeden dat zij passief of mogelijk zelf actief hebben bijgedragen tot het mogelijk maken van dopinggebruik. Deze optie opent een nieuw hoofdstuk in de dopingstrijd en voor het medisch verantwoord sporten. Zij is het gevolg van heel wat gesprekken met oude en jonge profsporters en begeleiders van sporters en topsporters die spijtig genoeg soms ook perfect de knepen van het vak kenden en nu, zoals wel vaker gebeurt, niet langer stroper maar boswachter zijn, waar ik hen overigens dankbaar voor ben.

We willen vermijden dat de jonge sporttalenten kapot gaan. Zij worden immers het slachtoffer van een internationaal georganiseerde dopingmaffia die veel machtiger is dan wij denken. We moeten daar keihard tegen reageren. Morgen zullen in de krant voorstellen staan van gewezen topsporter Vincent Rousseau. Het zijn vergaande voorstellen die ik serieus neem en zeker wil laten onderzoeken. Wat de optie betreft die ikzelf heb voorgesteld, zal ik nog gesprekken voeren met het IOC en het WADA. Ik hoop dat ik deze commissie en het parlement kan overtuigen om tegen volgend jaar een nieuwe aanpassing van het decreet mogelijk te maken.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Mijnheer de minister, ik noteer dat het geen omkerend beleid is maar een bijsturing in functie van een internationale reglementering.

Wat de kliklijn betreft, hebt u er uitdrukkelijk op gehamerd dat geen haar op uw hoofd daaraan denkt. U wordt echter geciteerd in het artikel.

Minister Bert Anciaux: Ik word niet geciteerd. Er is aan mijn woordvoerder gevraagd of wij denken een kliklijn naar Amerikaans model in te voeren. Mijn woordvoerder heeft geantwoord dat wij daar niet aan denken. Ikzelf heb klaar en duidelijk gezegd, en die rechtzetting stond de volgende dag in de krant, dat geen haar op mijn hoofd eraan denkt om een kliklijn naar Amerikaans, Chinees of het kan met niet schelen welk model, in te voeren.

De heer Johan Deckmyn: Volgens uw woordvoerder werd die mogelijkheid bekeken. Mijn vraag in deze commissie was dan ook gerechtvaardigd. Ik heb een antwoord gekregen en daar was het uiteindelijk om te doen.

Wat de sancties betreft, is de optie een gecentraliseerde privaatrechtelijke tuchtreglementering voor elitesporters. Er is geen nationale coördinatie vanuit het BOIC maar ik heb het vermoeden dat u hen erbij wilt betrekken.

Minister Bert Anciaux: Ik heb al heel wat gesprekken gehad met het BOIC. Ik heb de idee van de nationale coördinatie van het antidopingbeleid waar het BOIC een nieuwe opdracht voor de toekomst in zag, van tafel geveegd. Er komt een andere invulling voor het BOIC.

De heer Johan Deckmyn: U hebt gezegd dat we het dopingprobleem niet helemaal kunnen oplossen, dat we een beetje zullen blijven achterlopen. Het lijkt me dan ook logisch dat u streeft naar middelen om zo veel mogelijk bij te benen. Het antidopingbeleid moet inderdaad op een efficiënte manier worden gevoerd. U zegt echter dat u zelf een stapje verder wilt gaan. Ploegen moeten dus interne controles organiseren. Sommige doen dat nu

al, andere misschien minder of toch minder gestructureerd. Wanneer een sporter betrapt wordt, dan wordt de ploegverantwoordelijke tuchtrechtelijk vervolgd, zelfs wegens schuldig verzuim. Geen controles uitoefenen betekent dus passief dopinggebruik toelaten.

Minister Bert Anciaux: Dat is inderdaad zo wanneer er een geval van doping wordt ontdekt. Wanneer vandaag een sporter op doping wordt betrapt, wie in Vlaanderen gelooft dan nog dat die sporter helemaal alleen heeft gehandeld?

De heer Johan Deckmyn: We hebben het hier over andere verantwoordelijken die eventueel geen betrokken partij zijn maar door die reglementering eveneens worden aangeklaagd.

Minister Bert Anciaux: Juist niet, stel dat een sporter doping gebruikt zonder dat zijn ploeg, dokter of verantwoordelijke daarvan op de hoogte is, dan is er geen enkel argument waarom die ploeg geen inspanning zou doen om mee controles te organiseren. Ze zijn vragende partij om het te kunnen doen. De serieuze ploegen vragen me ervoor te zorgen dat ze verplicht worden om dopingcontroles uit te voeren.

De heer Johan Deckmyn: Er zijn ook andere standpunten.

Mijnheer de minister, het decreet medisch verantwoord sporten betreft meer dan enkel het antidopingbeleid. Toch begint men steeds meer te spreken over een antidopingdecreet. In sportmiddens rijst de kritiek dat ook de rest niet uit het oog mag worden verloren.

Minister Bert Anciaux: Er is nog een andere wijziging: we maken er ethisch verantwoord sporten van.

De heer Johan Deckmyn: Uit sommige bronnen blijkt dat het decreet in werking zou treden begin 2007, volgens andere zou dat pas eind 2007 zijn. Wat is nu de precieze timing?

Minister Bert Anciaux: De nieuwe optie waar ik aan denk, is voor eind 2007, al de rest is voor begin 2007.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer Deckmyn werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het budget van het Vlaams Audiovisueel Fonds

Vraag om uitleg van de heer Erik Arckens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de verdere ontwikkeling van het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) met betrekking tot de tax shelter en Cultuurinvest

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: De Vlaamse films zijn populair in Vlaanderen, zo ook deze week nog. Op amper twee dagen tijd zijn er al 10.000 mensen gaan kijken naar de nieuwe Vlaamse film 'Windkracht 10'. Ook de recente prijzen die Vlaams films, acteurs en regisseurs wonnen op buitenlandse festivals, wijzen op een gewaardeerde bloei van de Vlaamse filmsector.

Daarbij komt nog het onmiskenbare succes van de tax shelter waardoor er meer privékapitaal – in 2005 zo'n 19,5 miljoen euro volgens een artikel in Trends – beschikbaar is voor de productie van films. Via deze tax shelter kunnen investeerders immers een belastingvrijstelling krijgen van 150 procent voor het bedrag dat ze investeren in een Belgische audiovisuele productie. Maar slechts 50 procent van de filmproductie mag met dergelijk tax shelter-geld gefinancierd worden. De rest van het bedrag moet van elders komen en in Vlaanderen klopt men dan uiteraard aan bij het Vlaams Audiovisueel Fonds.

Maar blijkbaar kan het VAF deze bloei niet volgen. Ik citeer wat op 22 september op de website stond: "Bericht aan de sector: volgende indieningsdeadline bij het Vlaams Audiovisueel Fonds wordt verschoven naar 2007. Zoals reeds aangekondigd tijdens de presentatie van zijn jaarverslag 2005 worden de middelen van het Vlaams Audiovisueel Fonds steeds sneller aangewend in de realisatie van goedgekeurde projecten, dit ingevolge een versnelling van de gemiddelde financieringstermijn van langspeelfilms. Over de laatste 3 à 4 jaar diende een ruime portefeuille aan goedgekeurde fictieprojecten te worden opgebouwd, aangezien deze in de toenmalige context 12 tot 36 maanden nodig hadden om gefinancierd te geraken en vervolgens effectief middelen bij het Fonds op te vragen. Sinds vorig jaar zorgt de tax shelter voor een geleidelijke versnelling in de financiering van speelfilmprojecten waardoor de geëngageerde middelen van het VAF nu in een versneld tempo worden uitgegeven. De raad van bestuur van het VAF heeft daarom beslist om de laatste deadline fictie van dit jaar te verschuiven naar 2007."

Verder wordt daarop één uitzondering gemaakt: de minoritaire coproducties met Nederland kunnen wel al

worden ingediend, want dat werd contractueel vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst tussen het VAF en het Nederlands Fonds voor de Film. Voor de categorieën animatie, documentaire en experimentele mediakunst loopt alles normaal door. Er stond ook nog: "Het volledige schema van deadlines voor 2007 zal in de loop van oktober 2006 worden bekendgemaakt." Bij mijn weten werd er nog geen exacte datum meegeedeeld.

Mijnheer de minister, ik heb gemerkt dat u al hebt gereageerd. Bij de uitreiking van de prijs voor de beste kortfilm op het Filmfestival van Gent hebt u gesteld dat u als teken van waardering de subsidie van het VAF vanaf volgend jaar met 500.000 euro verhoogt tot 12,5 miljoen euro.

Ik wil u over deze thematiek graag enkele vragen stellen. Ik heb alles eens goed bekeken. Het bedrag van 500.000 euro is positief, maar daarmee zitten we nog maar op het niveau van 2003, 2004 en 2005, want toen al werd vastgelegd dat het VAF over 12,5 miljoen euro zou kunnen beschikken.

In de beheersovereenkomst van het VAF, die goed liep van 2003 tot eind 2005, werd bepaald dat op trimestriële basis overleg wordt gepleegd met de minister over de uitvoering van het audiovisueel creatiebeleid. Vond dat overleg plaats? Was u op de hoogte van de beslissing van het VAF?

In artikel 5 van de beheersovereenkomst werd de jaarlijkse dotatie voor 2003, 2004 en 2005 vastgelegd op 12,5 miljoen euro. Welk budget krijgt het VAF in 2006? Ik heb begrepen dat het om 12,5 miljoen euro min 500.000 euro ging, maar dat we volgend jaar opnieuw op 12,5 miljoen euro zou uitkomen. Klopt dat? Waarom werd er nog geen nieuwe beheersovereenkomst afgesloten? Over welke nieuwe dotatie praten we?

Zal het budget voor het VAF worden verhoogd om mee te kunnen met de bloei in de Vlaamse fictiefilmproductie? Vroeger stelde men vaak dat er geen privé-investeerders waren bij gebrek aan tax shelter. Die tax shelter is er nu en is blijkbaar succesvol, maar ik zou niet graag hebben dat we aan Vlaamse kant niet mee kunnen.

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, staat u mij toe eerst uiting te geven aan mijn droefheid over wat er gisteren in de plenaire vergadering is gebeurd. U was weg, maar ik had een met redenen omklede motie ingediend over de communicatie aan de bevolking wat het subsidiebeleid in de kunstensector betreft en het primaat van de politiek

naar aanleiding van een interpellatie die ik op 19 oktober hield (*Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 958/1).

De voorzitter: Dat klopt, mijnheer Arckens, maar u hebt zoveel keer gezegd dat wat erin stond zo logisch was, dat ik het ook niet nodig vond om er voor te stemmen. Wij zijn immers volstrekt logisch.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de minister, het VAF heeft op dit ogenblik blijkbaar geen budget meer om toe te kennen aan nieuwe projecten. De zaken lopen heel vlot. Voor wie het artikel in Trends goed heeft gelezen, wordt duidelijk dat ze wellicht veel te vlot lopen. Dat is een rechtstreeks gevolg van de tax shelter waardoor investeerders sinds januari 2003 een belastingvrijstelling van 150 percent genieten op het bedrag dat ze besteden aan audiovisueel werk. Die tax shelter schijnt een succes te zijn waardoor de middelen van het VAF steeds sneller worden aangewend in de realisatie van goedgekeurde projecten – welke dat ook zijn.

Door deze evolutie stelt zich de vraag of er op termijn geen extra middelen nodig zijn om het nieuwe tempo te kunnen volgen. Omdat het geld op is, werd onlangs de deadline om projecten in te dienen al verschoven van oktober naar het volgende jaar. Een verhoging van het jaarlijks budget met 3 tot 4 miljoen euro is een scenario dat de ronde doet.

Uiteraard is er ook CultuurInvest, de nieuwe Vlaamse CultuurInvesteringsmaatschappij die zich kan mengen in het budget van het VAF. Idealiter zou, volgens sommigen, een combinatie van de drie financieringsinstrumenten – de overheid, tax shelter en CultuurInvest – de audiovisuele sector onmisbaar versterken.

Toch stel ik me de volgende vragen. Komt CultuurInvest niet in conflict met het VAF en met de tax shelter? Hoe ziet u de rol van CultuurInvest precies in relatie met het VAF en het subsidiëren van films in het algemeen? Het is trouwens een klein beetje stil geworden rond CultuurInvest.

Krijgt door de nieuwe evoluties het VAF straks niet de nieuwe missie van het beoordelen van de artistieke dimensie van audiovisuele producten, waarbij het de eerder commerciële films aan CultuurInvest en aan de markt van de tax shelter moet overlaten?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, laat me bij wijze van inleiding nog eens kort de stand van zaken meegeven in verband met CultuurInvest. Op 30 maart 2006 heeft de Vlaamse Regering voorwaardelijk ingestemd met de oprichting van CultuurInvest. Voor een definitieve goedkeuring is een gunstig advies vereist van Europa en van de Nationale

Bank en dat in verband met de ESR-neutraliteit. Het advies van de Nationale Bank is nu het meest belangrijk voor ons. Het zou naar verluidt klaarliggen voor verzending. Het advies van Europa mag hopelijk in de loop van november worden verwacht.

De Participatie Maatschappij Vlaanderen, in de schoot waarvan CultuurInvest is opgericht, heeft intussen niet stilgezeten. Zo heeft men principiële akkoorden gesloten met een aantal investeerders over de inbreng van 10 miljoen euro privékapitaal in het startkapitaal van CultuurInvest. Er werd werk gemaakt van de uitbouw van een beperkt team van analisten dat de eerste dossiers zal behandelen. De procedures die ter zake van toepassing zullen zijn, werden ontwikkeld en worden op dit moment via een informatieronde bekendgemaakt aan de sectoren.

Dat er wel degelijk interesse bestaat voor de mogelijkheden van CultuurInvest, mag blijken uit de spontane aanvragen tot ondersteuning die de PMV reeds mocht ontvangen. Vanaf 1 november worden die aanvragen systematisch in behandeling genomen en worden er gesprekken opgestart met de kandidaten. Dat alles zou nu moeten resulteren in een snelle operationalisering van CultuurInvest. Van zodra de vereiste adviezen binnen zijn, kan het dossier ter definitieve goedkeuring worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Het startkapitaal is op dit moment beschikbaar. De eerste dossiers zullen tegen die tijd ook voldoende investeringsrijp zijn om een snelle investering door CultuurInvest mogelijk te maken. Kortom, de investeringsmaatschappij voor de cultuurindustrie is zo goed als een feit. Het is nu nog wachten op de brief die al klaar ligt.

We hebben steeds benadrukt dat film een apart hoofdstuk vormt binnen CultuurInvest en dat de sector iets later dan de andere sectoren zou kunnen intreden. De voor de hand liggende reden hiervoor is dat de financiering van film in Vlaanderen een erg complex verhaal is dat bovendien sinds enkele jaren sterk in beweging is.

De heer Arckens heeft gelijk dat de combinatie van drie financieringsinstrumenten – de subsidiëring via het VAF en de investering via CultuurInvest en tax shelter – een belangrijke impuls zou kunnen geven aan de filmproductie in Vlaanderen. Hij vergeet daarbij dat er nog andere bronnen zijn zoals de tv-omroepen – denken we maar aan het succes van 'Faits Divers' van VTM – en gelukkig ook de buitenlandse coproducten. Het is niet makkelijk om in dit samenspel van diverse investeerders, die elk ook hun eigen voorwaarden bedingen, een helder overzicht te verwerven. De financiering van langspeelfilms is een hooggespecialiseerde professionele activiteit die niet kan worden gevat in één enkelvoudige, eenduidige regelgeving.

Bovendien is er ook hier een onmiskenbare verstrengeling van overheidssteun en vrije markt, waarbij de onderlinge verhouding tussen die twee componenten onder andere afhankelijk is van het genre, de inschatting van de slaagkansen, het vertrouwen van de distributeurs en de zaaluitbaters. In de ontwikkeling van een ondersteuningsbeleid voor de filmproductie in Vlaanderen, is elk simplisme inderdaad uit den boze.

Mijnheer Arckens, u vraagt me in welke mate er een conflict mogelijk is tussen de tax shelter en CultuurInvest en welke rol het VAF in die context nog te spelen heeft. Ik wil niet vooruitlopen op de conclusies van het onderzoek dat ter zake wordt gevoerd, maar ik wil toch al enkele indicaties geven.

Het is misschien goed dat ik nog eens kort de principes van de tax shelter, een federaal initiatief, toelicht. De tax shelter richt zich op privé-investeerdere en moedigt hen via een fiscaal voordeel aan om te investeren in film. Stel, een investeerder investeert 100 euro in een film. Dat bedrag wordt opgesplitst in 60 euro zuiver risicokapitaal en 40 euro lening, verplicht terug te betalen door de producent. De investering van 100 euro mag voor 150 procent worden ingebracht bij de belastingen. Dat levert een voordeel op van 34 procent op een bedrag van 150 euro, omgerekend is dat 51 euro op het reëel geïnvesteerde bedrag van 100 euro. Dat wil dus zeggen dat de investeerder zeker is van een terugbetaling van 51 euro, via het belastingvoordeel, en 40 euro via de lening. Hij moet dus nog een rendement krijgen van 9 procent om break-even te draaien. Van zodra het rendement hoger is dan 9 procent begint hij dus winst te maken.

Hoe zit het nu met de relatie tussen tax shelter en CultuurInvest? In mijn visie zijn het geen concurrenten van elkaar, maar kunnen ze complementair naast elkaar bestaan en doet de sector daar alleen maar voordeel mee. Vanuit het standpunt van de investeerder is het altijd aangewezen om het risico te spreiden over zoveel mogelijk portefeuilles.

Eventuele verliezen worden dan ook verspreid en zijn dus minder zwaar om dragen. Het is duidelijk dat de tax shelter door het toegekende belastingvoordeel goedkoper is voor de filmproducent dan CultuurInvest. Maar de inbreng van middelen via tax shelter is sowieso geplafonneerd tot 50 procent van het totale budget. En het is maar de vraag of de privé-investeerdere geen blijf zullen geven van een voorkeur voor initiatieven met meer commerciële slaagkansen.

CultuurInvest is daarentegen een overheidsinitiatief, dat uiteraard zelf financieel gezond moet blijven maar dat als uitdrukkelijke opdracht heeft risicokapitaal te verschaffen aan de culturele sector. Dat kapitaal kan een surplus zijn bovenop de 50 percentplafonnering van de tax shelter of kunnen middelen zijn die bij de privé-

investeerdere via de tax shelter niet kunnen worden opgehaald. Bovendien vormt projectfinanciering – wat de corebusiness is van de tax shelter – slechts een beperkt onderdeel van het instrumentarium van CultuurInvest. Andere instrumenten, zoals bijvoorbeeld participaties in groei-bedrijven en waarborgregeling, vormen veel belangrijker componenten die door geen enkele andere instantie worden aangeboden.

Het zal aan de producent zijn om uit te maken hoe hij de financiering van zijn project rond krijgt en welke deals hij daarvoor met de onderscheiden investeerdere maakt.

Men zegt mij in filmkringen dat het een illusie is te geloven dat film in Vlaanderen zou kunnen worden gerealiseerd zonder subsidiëring, zonder ondersteuning die niet moet worden terugbetaald. In een aantal gevallen is dat manifest juist. Een experimentele kortfilm van een debuterende cineast – hoe talentvol ook – kan zijn centen nooit terugwinnen op de markt. Los van de intrinsieke waarde van het genre moet men kortfilm ook beschouwen als een soort kweekschool, waarbij men investeert in de ontwikkeling van nieuw talent. Dat mogen we niet overlaten aan de vrije markt.

Maar hoe zit het met onze commerciële langspeelfilms, waarbij steeds weer 'De Zaak Alzheimer' als groot voorbeeld naar voor wordt geschoven? Kan een dergelijke film zelfbedruipend zijn? De filmproducenten beweren van niet en verwijzen daarvoor naar de relatief beperkte afzetmarkt, naar de complexe en zeer zware kostenstructuur, naar de relatief beperkte inkomsten uit ticketverkoop enzovoort.

Ik wil hier nog geen definitieve conclusies formuleren. Daarvoor lijkt het me nog te vroeg. Ik formuleer hoogstens een aantal voorlopige bedenkingen die verder getoetst moeten worden. Ik ga er dan ook van uit dat subsidiëring via het VAF mogelijk moet en zal blijven waar nodig. Een scenario waarin de Vlaamse filmindustrie volledig zelfbedruipend wordt, is niet realistisch. Ik denk dat we in het samenspel tussen subsidiëren en investeren moeten zoeken naar een maximale inbreng via investeren, waardoor de middelen van het VAF maximaal inzetbaar zijn over een zo groot mogelijk aantal initiatieven.

Ik vind dat we moeten onderzoeken hoe het rendement van de Vlaamse film kan worden verhoogd. Recent hebben we gezien hoe een aantal relatief goedkope producties uit de 'Faits Divers'-reeks hun weg gevonden hebben naar een relatief groot publiek in de bioscoop. Ik beweer niet dat dit nu het enige zaligmakend recept is, maar het is een interessante invalshoek met verrassende resultaten.

Ik denk dat we moeten onderzoeken hoe presentatiekan-

sen van de Vlaamse film kunnen worden verhoogd en of daarbij ook een rol is weggelegd voor CultuurInvest.

Een andere mogelijkheid bestaat erin gerichtere promotiecampagnes te voeren voor de Vlaamse film in het buitenland. Op dat vlak zie ik veel mogelijkheden in een goede samenwerking met FIT, het vroegere Export Vlaanderen.

Geachte collega's, zoals u kunt zien, zijn er veel mogelijkheden die verder onderzoek behoeven door de mensen van CultuurInvest en het VAF. Er is wel al een indicatie van de richting die ik uit wil met het filmbeleid. Het is duidelijk dat de rol van het VAF in dat filmbeleid belangrijk is en belangrijk zal blijven. Het kan verder blijven functioneren als fonds. Het heeft daarnaast in de loop der jaren een onmiskenbare knowhow opgebouwd, die hoe dan ook niet verloren mag gaan. Door het samenspel van subsidiëren en investeren zal het in mijn visie altijd méér zijn dan een louter kennis- en beoordelingscentrum. Het blijft een actieve speler op het veld zelf. Dat alles maakt deel uit van een langetermijnvisie.

Op korte termijn stellen zich een aantal problemen, waarover de heer Decaluwe mij vragen stelt. Ook de heer Arckens verwijst er naar. Het is juist dat door de impuls van de tax shelter films nu veel sneller in productie gaan dan pakweg vijf jaar geleden. Dat heeft het VAF enigszins in de problemen gebracht. Om dat te begrijpen, moet ik een woordje uitleg geven bij de interne procedures van het VAF.

Ruw geschetst maakt men er een onderscheid tussen de goedkeuring en de vastlegging van een nieuwe film. Op een moment dat het VAF van oordeel is dat een scenario klaar is voor verfilming, voldoende kwaliteiten heeft, voldoende potentieel heeft, keurt het fonds het project goed. Dat wil zeggen dat het zich engageert om een bepaald bedrag op tafel te leggen op het moment dat de financiering van de film rond zal zijn. Met die toezegging kan de producent nu proberen andere financiers te overtuigen om mee in de boot te stappen. Het is duidelijk dat dit makkelijker is als die eerste toezegging van het VAF er al is. Pas als de financiering helemaal rond is, gaat het VAF over tot vastlegging, wat erop neerkomt dat ze effectief betaalt.

In het verleden verliepen vaak nog twee, drie jaar tussen de goedkeuring door het VAF en de effectieve vastlegging. Zoveel tijd hadden de producenten nodig om hun financiering rond te krijgen. De vorige intendant heeft op een bepaald moment geoordeeld dat men beter meer films kon goedkeuren dan men effectief kon betalen omdat een aantal goedgekeurde films uiteindelijk toch niet gefinancierd raakten en er dus een tekort aan effectieve realisaties dreigde.

Door de komst van de tax shelter is die financiering plots een stuk gemakkelijker en sneller geworden, met

als gevolg dat steeds meer goedgekeurde films versneld vastgelegd en dus betaald moeten worden door het VAF. Daar wringt dus het schoentje. Het VAF moet zijn centen sneller uitgeven aan projecten die reeds goedgekeurd werden en raakt in ademnood om nieuwe projecten te ondersteunen.

Om die verhitte enigszins af te remmen heeft het VAF beslist om in de laatste ronde van 2006 geen nieuwe langspeelfilms goed te keuren en zichzelf op die manier even wat ademruimte te geven. Ik vind het een gebrek aan visie en vooruitziendheid van de vorige intendant, als ik mij mag veroorloven dat te zeggen. Ik geef u het verschil: in 2003 was er een budget van 9,8 miljoen euro en werden er voor 17,7 miljoen euro projecten goedgekeurd. Dat is behoorlijk veel. Als je een bedrag hebt van 9,8 miljoen euro en je wil er 17,7 miljoen euro uitgeven, dan loop je op een bepaald moment vast. Goed, we zullen het wel oplossen.

Ik kom nu tot de vragen van de heer Decaluwé. Mijn kabinet heeft zeer regelmatige en uiterst goede contacten met het VAF. De beslissing om de deadline fictie van 15 oktober te verschuiven naar volgend jaar was vooraf meegedeeld en besproken. Voor wie het intussen nog niet gelooft: ik heb de beste relaties met het VAF en ik vind dat het VAF een goede rol speelt en zijn opdracht goed vervult.

Het VAF kreeg in 2003 een dotatie van 12,5 miljoen euro. Bij de opmaak van de begroting voor 2004 werd beslist om daar een besparing op door te voeren. Vanaf 2004 werd 12 miljoen euro ingeschreven op de begroting. Dat was een besparing die mijn voorganger heeft ingevoerd. In 2004, 2005 en 2006 bedroeg de dotatie dus 12 miljoen euro. Vanaf 2007 wordt de dotatie opnieuw verhoogd tot 12,5 miljoen euro.

De beheersovereenkomst die liep tot 2005 werd verlengd voor een periode van 2 jaar, tot en met 2007 dus. Deze verlenging werd voorgelegd aan Europa en goedgekeurd. Het is mijn bedoeling medio 2007 een nieuwe beheersovereenkomst af te ronden waarin alle vragen die in dit antwoord aan bod kwamen, worden beantwoord.

Zal het VAF-budget verhoogd worden om de bloei in de Vlaamse fictiefilmproductie niet af te remmen? Het VAF is vooral vragende partij voor een eenmalige injectie om de verhitte enigszins af te remmen van de versnelde financiering van langspeelfilms en van het grote aantal goedkeuringen in 2003, op te vangen. Ik heb me bereid verklaard die vraag te onderzoeken en zal hierover binnen enkele maanden duidelijkheid verschaffen. Ik zoek naar oplossingen en ik heb aan de mensen van het VAF gezegd dat een eenmalige injectie mogelijk moet zijn. Uiteindelijk kan de huidige werking van het VAF niet het slachtoffer zijn van een aantal fouten uit het verleden. Ik probeer daar een oplossing voor te vinden.

Interne en externe omstandigheden, zoals de versnelde procedure en de hoogconjunctuur van de Vlaamse film, hebben geleid tot het huidige probleem. Het is vergelijkbaar met beleids- en betalingskredieten: de betalingskredieten lopen nu wat achter, maar het beleidskrediet is de hele tijd hetzelfde gebleven. Ik probeer – in alle voorzichtigheid – een oplossing te vinden tegen de begrotingscontrole 2007 voor een eenmalige injectie om die problemen op te vangen.

We zijn daar al voor een deel mee bezig. In 2006 probeerden we 3 miljoen euro minder goed te keuren dan we budget hebben, om al wat in te lopen. In 2005 zat het VAF 750.000 euro boven het budget, maar in 2004 was er wel een vermindering van het budget van 1,4 miljoen euro. In totaal zaten we door de overschrijding in 2002 en vooral in 2003 aan een teveel aan goedkeuringen van 8,4 miljoen euro. Dat is nu teruggelopen tot 4,5 miljoen euro. Ik denk dat we dat met een eenmalige injectie in 2007 kunnen oplossen.

Collega's, ik hoop dat ik met dit uitgebreide antwoord op uw nochtans korte vragen een duidelijk beeld heb geschetst van de stand van zaken en dat u ook een duidelijker beeld hebt gekregen van de complexiteit van deze materie.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de minister, ik begrijp dat de oorzaak van het probleem in het verleden ligt. Ik hoop dat met de eenmalige inspanning die u hoopt te kunnen doen, het probleem in 2007 zal worden opgelost.

Minister Bert Anciaux: Dat is los van de 500.000 euro, want dat is structureel.

In 2005 ging het niet over 19,5 miljoen euro, zoals het in Trends staat, maar over 6 miljoen euro risicokapitaal en 3,5 miljoen euro lening.

De heer Carl Decaluwe: Ja, dat begrijp ik. Ik hoop ook dat de schwing die er is gekomen met de nieuwe beheersovereenkomst, in de toekomst blijft duren.

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de minister, met uw heel gedocumenteerd antwoord hebt u een goed beeld gegeven van de toestand van de film in Vlaanderen en van het VAF. We moeten daar verder over nadenken. Ik was van plan om een motie in te dienen, maar dat gaat niet bij een vraag om uitleg.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de toekomst van het Vlaamse Filmarchief

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik neem een dossier en de vragen om uitleg van 2003 terug op, omdat de toekomst van het Vlaamse Filmarchief weer actueel is geworden. De stad Leuven blijkt, ondanks haar belofte om de hele collectie te archiveren, niet meer dan 120 vierkante meter archiefruimte in het museum te willen voorbehouden voor dit Vlaamse Filmmuseum en -archief. Dat blijkt uit de meest recente samenwerkingsovereenkomst die de gemeenteraad op 23 oktober heeft goedgekeurd.

Voor de vzw Vrienden van het Vlaamse Filmmuseum en -archief is die beslissing geen goed nieuws. Die 120 vierkante meter is ruim onvoldoende voor de 20.000 filmrollen die de collectie omvat. De stad Leuven zou enkel films willen opslaan die met Leuven en de geschiedenis van Leuven te maken hebben. Op het ogenblik dat mijn vraag werd ingediend, beschikte ik over deze informatie.

In de Streekkrant van 9 november lees ik dat de vzw er niet gelukkig mee is dat de gemeenteraad niet van plan is om de overeenkomst te ondertekenen. Dat geeft grote problemen. De collectie wordt nu in een openbaar entrepot bewaard, maar eens de nieuwe museumsite in Leuven is afgewerkt, moet de collectie verdwijnen. De nood wordt hoog. Er moet snel een oplossing komen voor de verzameling beeldmateriaal.

Mijnheer de minister, het Leuvense stadsbestuur komt terug op zijn eerdere toezegging om de totale filmcollectie te bewaren in zijn nieuw te bouwen museumdepot, en is enkel bereid om de films die over Leuven zelf handelen, op te slaan. Bent u op de hoogte van deze stand van zaken? Plant u maatregelen?

Via het Fonds Culturele Infrastructuur krijgt Leuven subsidies van de Vlaamse Gemeenschap voor de bouw van de museumsite. Is er aan die subsidietoekenning een voorwaarde gekoppeld inzake het filmmuseum?

Uw voorganger, minister Van Grembergen, verklaarde in 2003 in een antwoord op een eerdere vraag over dit onderwerp dat het zeker niet de bedoeling is dat het Vlaams Filmmuseum en -archief zou verdwijnen. Op dit moment wijst alles er echter op dat dat toch met een belangrijk deel van de collectie zal gebeuren. Mijnheer de minister, wat is uw reactie hierop? Welke stappen zult u ondernemen of hebt u ondernomen om te voorkomen dat de collectie of een deel ervan verloren gaat?

Toen we daarover in 2003 in deze commissie praatten, ging het nog over de drie functies die door deze vzw werden opgenomen. De minister zei toen dat hij de drie functies samen niet kon garanderen, maar dat ze alle drie ergens apart zouden worden ingevuld, daar wilde hij toch mee garant voor staan. Een van die functies was de archivering, het bewaren van dit stukje Vlaams erfgoed. Dat schijnt nu toch wel een beetje mis te lopen.

Een van de eerdere voorstellen tot behoud van het Vlaams Filmmuseum en -archief bestond erin om een deel van de films en het museummateriaal over te brengen naar het Koninklijk Belgisch Filmmuseum in Brussel. De vzw die momenteel eigenaar is van de Leuvense collectie ziet die overstap niet zitten omdat de heer Hoeyberghs vreest dat het uitgesproken Vlaams karakter van zijn collectie zal verloren gaan. Hoe staat u tegenover het overbrengen van de Vlaamse collectie naar het federale museum? Kunt u garanderen dat het specifiek Vlaams karakter van de filmcollectie bewaard wordt?

Het Leuvense Filmmuseum en -archief bestaat onder meer uit een deelcollectie 'oudste' Vlaamse film en de zwart-witte volksfilms van Jan Vanderheyden, Edith Kiel en Joris Diels. Daarnaast is er ook een grote collectie kortfilms, animatiefilms en documentaires aanwezig, onder meer de Storck-collectie. De vertoningsrechten van die collecties zijn het eigendom van de commerciële exploitatievennootschap Retrofilms, met als zaakvoerder de verantwoordelijke van het filmarchief. Op welke manier wil u de verdere exploitatie en vertoning van deze unieke Vlaamse collecties garanderen? Dat was de tweede functie: het ontsluiten en vertonen.

Het archief is bij uitstek een bewaarplaats van onze Vlaamse cultuur. Net als een bibliotheek die zich specialiseert in boeken van Vlaamse schrijvers, heeft het filmarchief zich ook altijd geconcentreerd op het verzamelen van Vlaamse films. Dat maakt die Leuvense filmcollectie uniek waar het Vlaamse kortfilms, documentaires, animatiefilms en reclamefilms betreft. Er worden trouwens niet alleen professionele, maar ook amateurproducties verzameld. De vele vragen van zowel regionale, nationale als internationale televisiezenders maken duidelijk dat er wel degelijk interesse bestaat voor deze amateuropnames. Bent u bereid om ook voor deze films, die toch wel een illustratief overzicht van het leven in Vlaanderen in de 20ste eeuw bieden, een oplossing te zoeken?

Mijnheer de minister, mijn vragen zijn uiteraard deels Leuven gekleurd, maar ik neem aan dat de collega's die in hun steden en gemeenten pioniers van de film kennen, zich hierin kunnen vinden. Dat zal zeker het geval zijn als hun stad of gemeente over waardevol materiaal beschikt. Op welke manier kan Vlaanderen niet alleen een signaal geven, maar ook daadwerkelijk iets doen om te verhinderen dat dit waardevolle erfgoed verloren zou

gaan? Zelfs al is de vraag Leuven gekleurd, ik wil hem toch in deze commissie stellen vanuit een ruimere bezorgdheid voor dit typisch Vlaams erfgoed.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, collega's, sta me toe om, gezien de korte tijdsspanne waarop deze vraag moest worden onderzocht, een globaal antwoord te geven op de vele deelvragen.

Vooraf wens ik op te merken dat de vzw Vlaams Filmmuseum en -archief geen instelling noch een initiatief is van de Vlaamse Gemeenschap en dus handelt in alle onafhankelijkheid. De doelstellingen van de vereniging zijn lovenswaardig en we hebben deze organisatie dan ook in het verleden op basis van op reguliere reglementen en decreten ingediende dossiers projectmatig ondersteund.

In voeg er echter aan toe dat de genese en het traject van deze vereniging mede door interne tegenstellingen over een hobbelige weg gaan. Ik ben inderdaad op de hoogte van de gewijzigde plannen van de stad Leuven. Ik ga ervan uit dat het college van burgemeester en schepenen van de stad Leuven oordeelkundige redenen heeft om deze koerswijziging door te voeren.

Voor de steun die ik via het Fonds Culturele Infrastructuur of FoCI aan de Museumsite Leuven geef, is er geen voorwaarde gesteld in verband met de vzw Vlaams Filmmuseum en -archief.

Het is me ook bekend dat, waarschijnlijk door de veranderde verhoudingen tussen de vereniging en de stad Leuven – er wordt geen steun meer gegeven –, de vzw Vlaams Filmmuseum en -archief contact heeft gezocht met de stad Kortrijk. Kortrijk betoont wel interesse in deze organisatie. Vanuit Kortrijk vroeg het Vlaams Filmmuseum en -archief/ Huis van Beeld en Geluid op 13 november 2005 op basis van het Erfgoeddecreet een projectsubsidie aan voor de inventarisatie van de collectie van het Vlaams Filmmuseum en -archief. Deze vraag werd positief beantwoord: ik kende een subsidie van 50.000 euro toe.

Op basis van de projectsubsidieregeling voor organisaties in het audiovisuele veld van het Kunstendecreet ontving het Vlaams Filmmuseum en -archief Kortrijk voor 2006 tevens een subsidie van 30.000 euro voor het project Filmverhaalwedstrijd. Dat is een scenariowedstrijd annex masterclass voor het secundair onderwijs. Ik nam deze beslissing op basis van de volgende motivatie: "Deze subsidie kan gezien worden als een overgangsregeling naar een structurele inbedding binnen een gewijzigd erfgoeddecreet; de ontstaansgeschiedenis van dit initiatief verloopt weliswaar uiterst moeizaam, maar de nieuwe structuur opent nu toch

perspectieven naar een werkbare organisatie, waarbij te lang en te laat ook een constructieve coöperatie met het Koninklijk Belgisch Filmarchief in het vooruitzicht komt. (...) Een correcte samenwerking, gebaseerd op concrete taakafspraken zou voor het behoud van het Vlaams audiovisueel erfgoed en voor de werking van beide instellingen een goede zaak zijn. Vandaar heb ik beslist om een subsidie toe te kennen.”

Ik vermoed dat deze argumentatie een antwoord vormt op een van uw deelvragen over het Belgische Filmarchief. Deze federale instelling heeft een wereldreputatie op het vlak van zijn collectie. Als federale wetenschappelijke instelling heeft het Filmarchief de opdracht om voor het filmerfgoed op Belgische bodem te zorgen, dus ook voor het Vlaamse. Ik ben ervan overtuigd dat met deze instelling goede afspraken kunnen worden gemaakt. Mijn initiatief om de klassieke Vlaamse films op dvd uit te brengen gebeurt in de beste samenwerking met het Koninklijk Belgische Filmarchief.

We moeten ons dus beraden over de vraag of er nood is aan meerdere archieven die in Vlaanderen en België overlappend werk leveren. De uitdaging – het Vlaamse filmerfgoed bewaren en ontsluiten – is immers immens groot én duur. U kent mijn algemene visie over de federale culturele instellingen: door goede samenwerking kunnen we ze op de duur misschien wel overnemen.

In de stad Kortrijk loopt momenteel – op initiatief van het stadsbestuur – een doorlichting van de stedelijke musea. De noden en de wensen worden daarbij in kaart gebracht. De depotproblematiek van het Filmmuseum en -archief wordt in deze doorlichting meegenomen. De stad Kortrijk is dus actief op zoek naar oplossingen voor het filmmuseum. Volgens informatie die ik van mijn administratie ontving, is de heer Joost Bert, zaakvoerder van Kinopolis, voorzitter van de ‘nieuwe’ Kortrijkse vzw. Dat is niet onlogisch, want de heer Bert is afkomstig van Kortrijk en hij is daar zijn bioscoopimperium begonnen. Het lijkt er dus op dat deze belangrijke bioscoopgroep een belangrijke rol wenst te spelen in de uitbouw van het Vlaams Filmmuseum en -archief.

Kleio nv en de erfgoedconsulent Adriaan Linters hebben een stappenplan opgesteld om het filmmuseum in Kortrijk verder uit te bouwen en de bekendheid ervan in geheel Vlaanderen te verzorgen. Het is mijn hoop dat de nieuwe structuur rond de vzw Vlaams Filmmuseum en -archief de organisatie in rustiger wateren brengt zonder dat de dynamiek wordt aangetast. Verder hoop ik via de projectsubsidie voor de inventarisatie eindelijk duidelijkheid te krijgen over de ware inhoud van de collectie en vooral inzicht te krijgen in de eigendomssituatie. Over dat laatste moet ik helaas melden dat onder het zogenaamde Vlaamse filmarchief nog heel wat deelarchieven ressorteren die in privé-bezit zijn, en dus geen deel uitmaken van het patrimonium van de vzw. Dit

heeft vanzelfsprekend ook te maken met de problematiek van de exploitatie- en vertoningsrechten.

De vertoningsrechten van de door u aangehaalde collectie-Storck zitten bijvoorbeeld bij een commerciële exploitatievennootschap. Het lijkt me cruciaal dat de overheid zich pas garant kan stellen voor de bewaring van dit materiaal in een archief als ook de exploitatierechten worden overgedragen. Wat is immers de waarde van het bewaren van een filmrol als men geen rechten heeft om dit materiaal te vertonen?

Wat de conservatie van amateurfilmmateriaal betreft, is vanuit Limburg een aanvraag ingediend om amateurfilmpjes te verzamelen en te ontsluiten. De Organisatie voor Volkscultuur Tapis Plein vzw heeft een gelijkaardig plan voor Brugge. Verder neemt het Gentse museum Huis van Alijn initiatieven en vertoont het momenteel heel wat van dat filmmateriaal. Het verzamelen van amateurfilmpjes is hoe dan ook interessant. Maar welke brede deur wordt er niet opengezet als hiervoor in extra of bijzondere middelen wordt voorzien? Ik wil veel investeren in het bewaren van ons erfgoed. Maar we hebben nog een lange weg te gaan. Kunnen we dat vandaag aan?

Ik stel vast dat dit aspect van het culturele erfgoed al wordt opgepikt door heel wat organisaties die van ons structurele of projectmatige steun ontvangen. Ik denk daarbij ook aan de Erfgoedcellen in diverse steden die we in het kader van de Erfgoedconvenants structureel subsidiëren. Velen werken rond filmisch erfgoed. Een mooi voorbeeld is de Gentse Erfgoedcel die samen met de regionale televisiezender AVS de oude filmjournaals van Daska-films op dvd uitbrengt.

Het grootste filmische geheugen van onze twintigste eeuw zit echter bij onze openbare oproep. In de beheersovereenkomst met de VRT staat duidelijk dat de zorg voor het archief een van de opdrachten is. De VRT maakt werk van de digitalisering en de ontsluiting van hun archiefmateriaal. Deze operatie vergt echter veel tijd en middelen die niet altijd voldoende aanwezig zijn. Een uitbreiding van de opdracht van de zorg voor het eigen archief naar de zorg voor ‘het archief van Vlaanderen’ zou mooi zijn, maar dat is voorlopig niet aan de orde. Ik deel evenwel uw bezorgdheid en dank u voor de aandacht die u voor deze problematiek opbrengt.

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Ik ben uiteraard blij dat u onze bezorgdheid deelt, en zal uw antwoord bestuderen. Uit uw antwoord blijkt dat de subsidies voor de Leuvense Museumsite geen hefboom zijn om de conservering van dit waardevol stuk patrimonium in Leuven te steunen.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Ik kan me vergissen, maar het komt me voor dat men een weg is ingeslagen en dat men daar niet zal op terugkomen. Het Filmarchief gaat naar Kortrijk, of is er al ten dele ondergebracht.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Dat was toen al zo. Uit uw antwoord blijkt dat, waar het gaat om de projectsubsidie, al wat bijdraagt tot het objectiveren, inventariseren en correct plaatsen, impliciet ook al slaat op wat er nu in het Vlaams Filmmuseum en -archief aanwezig is. Ze zouden daar al van op de hoogte moeten zijn. Nochtans hadden ze gedacht met een deel van hun materiaal in Leuven te kunnen blijven.

Minister Bert Anciaux: Ze zijn er ook van op de hoogte.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mevrouw Merckx, de betrokken schepen van de stad Kortrijk heeft me vorige week laten weten dat het de bedoeling is de filmwerking in Kortrijk uit te bouwen en dat het stockeren en archiveren van de films niet tot hun doelstellingen behoort. Ze baseren zich voor het stockeren net als u op een eerder gemaakte belofte.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Het blijft belangrijk dat ze gestockeerd kunnen worden. Ik hoop dat de minister dan probeert afspraken te maken met het Koninklijk Belgisch Filmmuseum. Ik blijf ook op mijn honger zitten waar het gaat om het bewaren van het specifiek Vlaamse karakter van de filmcollectie. Zal dat worden opgenomen in de afspraken?

U zei dat het amateurfilmmateriaal op velerlei plaatsen wel bewaard zal worden. Het ging me er echter om dat er ook heel veel materiaal bij de steden en gemeenten berust. Ik hoop dat de Vlaamse overheid haar verantwoordelijkheid opneemt. Kan er niet ergens een plaats gevonden worden? Wordt het patrimonium niet te fel versnipperd? Alle steden zitten met dat probleem. Is de enige oplossing dat elke stad of gemeente het zelf doet?

Minister Bert Anciaux: Er is geen schenking aan of verrijking van het Koninklijk Belgisch Filmmuseum, noch qua patrimonium, noch qua ontsluiting. Ten hoogste is er een overeenkomst en is er samenwerking.

Ik heb al gezegd dat we met de gemeenten en steden samenwerken in de erfgoedconvenants. Ik begrijp niet dat u dat versnippering noemt. U zei zelf dat u het naar de steden wilt brengen. Enkele jaren geleden was er in dit land nog geen erfgoedbeleid. We zijn gekomen waar we nu staan door een degelijke werking op het terrein. Dit is wellicht de grootste groeisector in het culturele

veld. Een belangrijk aspect daarvan, tot ieders tevredenheid, is de politiek van samenwerking in het convenant tussen de Vlaamse overheid enerzijds en de gemeenten en samenwerkingsverbanden anderzijds.

Dat convenant is gericht op een landelijke werking, maar dan wel in samenwerking met de steden en gemeenten. Een plaats waar al het filmmateriaal zou moeten komen, is vandaag allang niet meer de essentie. We hebben geen bijkomend museum nodig. Het beleid door middel van convenants voorziet in de conservering en ontsluiting van het erfgoed, en ook in het werken ermee, want het gaat ook over de toekomst, en niet alleen over het verleden.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Ik ben begonnen met een specifieke vraag over het gedeelte van de collectie van het Vlaams Filmmuseum en -archief dat het Leuvense niveau overstijgt. Daarnaast ga ik ervan uit dat dit zo specifiek is dat we niet van elke gemeente kunnen verwachten dat ze het materiaal allemaal even gespecialiseerd kunnen bewaren en archiveren en er een werking rond kunnen organiseren. Ik heb op dat vlak geen voorstellen, maar een zekere specialisatie bij enkele steden of locaties zou helpen om het op een landelijk niveau te brengen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
